

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 8Co/228/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1708202075
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 06. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Vičková
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2021:1708202075.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Vičkovej a členov senátu JUDr. Ondreja Krajča a JUDr. Moniky Holickéj v právnej veci žalobcu: J. Q. B. C., A. Y. V. XX, W., J.: XXXXXXXX, zastúpeného JUDr. Jozefom Pojdákom, advokátom so sídlom Sv. Cyrila a Metoda 12, Nová Dedinka, proti žalovaným: 1/ R. K., N.. XX.XX.XXXX, X/ Q. K., N.. XX.XX.XXXX, Y. A. L.. T. XX, W. a zastúpených Advokátska kancelária MARCEL BIZNÁR, s.r.o. so sídlom Bajkalská 31, Bratislava, o zaplatenie 18.449,44 eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Pezinok zo dňa 13. júla 2018, č.k. 10C/266/2013-385, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e** .

Žalovaní 1/ a 2/ spoločne a nerozdielne majú nárok na náhradu trov odvolacieho konania proti žalobcovi v celom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal proti žalovaným zaplatenia sumy 18.449,44 eur s príslušenstvom z titulu neuhradenia faktúry č. 5/2008 zo dňa 10.02.2008 na sumu 18.449,44 eur, ktorá bola vystavená na základe čl. IV bod 2 Zmluvy o dielo č. 3/2007 zo dňa 14.06.2007. Vykonaným dokazovaním zistil, že strany dňa 14.06.2007 uzavreli podľa § 536 a nasl. Obchodného zákonníka zmluvu o dielo (žalobca ako zhotoviteľ a žalovaní ako objednávateľia), predmetom ktorej bolo zhotovenie diela: Novostavba rodinného domu - W. W..Č.. XXXX/ XX podľa projektovej dokumentácie vypracovanej Ing. Ladislavom Garajom. Predmet mal pozostávať z prác v nasledovnom rozsahu: vedľajšie rozpočtové náklady, základová doska, hrubá stavba, strecha, stolárske a zámočnicke práce, keramická dlažba a obklady, maľby, ústredné kúrenie, vodovodné a kanalizačné rozvody, pričom cena diela bola stanovená na sumu 194.470,32 eur s DPH (dohodnutá na podklade krycieho listu rozpočtu zo dňa 17.05.2017 na základe merných a účelových jednotiek spoločnosti CENEKON, a.s.), z ceny tam uvedenej boli odpočítané náklady, ktoré plánovali žalovaní niesť sami, tak ako to vyplýva i z výpovede svedka B., ktorý rozpočet vypracoval. Cena za dielo bola dohodnutá ako pevná a platná po celú dobu výstavby. Dňa 16.12.2007 strany uzavreli dodatok k zmluve o dielo, predmetom ktorého bolo rozšírenie diela - dokončenie vonkajších omietok do 3/2008 a navýšenie ceny diela o sumu 7.088,18 eur (cena za prácu v zmysle dodatku), t.j. celková cena diela v zmysle zmluvy a jej dodatku predstavovala sumu 201.558,50 eur. V dodatku bolo okrem iného uvedené, že cena je konečná a v žiadnom prípade sa nebude navyšovať. Dňa 22.12.2007 žalovaní uhradili žalobcovi sumu 4.979,08 eur, pričom ako účel bol na predloženom príjmovom doklade uvedený: platba - obklady a dlažba. Dňa 10.02.2008 žalobca vystavil žalovaným faktúru na sumu 18.449,44 eur splatnú dňa 18.02.2008, v ktorej si žalobca k dohodnutej položke zmluvy o dielo "keramické dlažby a obklady" (podľa súpisu prác zo dňa 19.12.2007) vyfakturoval nákup materiálu a práce na diele ako i požadované práce navyše špecifikované podľa priložených súpisov č. 1, 2 a 3 a ponuky na terénne úpravy: súpis vykonaných prác a dodávok - obklady a dlažba (6.301,27 eur), súpis č. 1-3 navyše (súpis

prác zo dňa 26.11.2007, 12.12.2007, 24.01.2008) práce a dodávky (8.642,52 eur) a súpis ponuka - terénne úpravy (4.744,04 eur) - podľa ponuky zo dňa 12.12.2007. Žalovaní, čo žalobca v konaní žiadnym spôsobom nerozporoval, listom zo dňa 06.02.2008 a 12.02.2008 vyzvali žalobcu na odstránenie väd podľa súpisu zo dňa 30.01.2008 a dodanie dlažby, listom zo dňa 26.02.2008 na úhradu zmluvnej pokuty vzniknutej následkom neukončenia dohodnutých prác (ukončenie interiéru), listom zo dňa 06.04.2008 ho vyzvali na odovzdanie dokladov a listom zo dňa 25.09.2008 ho vyzvali na odstránenie závad z dôvodu nekvalitnej montáže strešného systému Bramac. Podľa znaleckého posudku č. 8/2014 je primeraná cena stavebných prác na rodinnom dome - diele podľa zmluvy 115.345,54 eur. Z príjmových dokladov, ktoré boli podkladom na vyhotovenie tohto znaleckého posudku súd zistil, že žalovaní zaplatili žalobcovi v zmysle zmluvy o dielo celkovú sumu 148.186,37 eur, ktorú potvrdil aj sám žalobca. Znalec v znaleckom posudku č. 39/2017, ktorý bol vypracovaný na návrh žalobcu uviedol, že stavebné práce vo faktúre č. 5/2008 neboli vyfakturované v zmysle zmluvy o dielo a taktiež, že práce., ktorých realizácia bola predmetom spornej faktúry, neboli nacenené v súlade s cenníkom stavebných prác CENEKON, a.s. Zistený skutkový stav posúdil podľa § 272 ods. 2, § 263 ods. 1, § 536 ods. 1, § 546 ods. 1, § 548 ods. 1, § 549 ods. 1, 2 Obchodného zákonníka, podľa čl. III bod 1, 2, 4, čl. IV bod 2, čl. VII bod 2, čl. X bod 1 zmluvy o dielo a dospel k záveru, že žalobca neunesol nielen dôkazné bremeno, ale i bremeno tvrdenia. Z jeho argumentácie vyplýva, že sporná faktúra mala byť vystavená za práce, ktorých realizácia bola dojednaná osobitne na základe požiadavky žalovaných bez toho, že by strany o rozšírení rozsahu diela a navýšení ceny za dielo spisali dodatok, pričom v zmluve bolo jednoznačne stanovené, že takýto postup nie je možný, samotná formulácia zmluvy vylučuje akúkoľvek zmenu zmluvy najmä pokiaľ sa jedná o cenu. Skutočnosť, že strany mali medzi sebou dohodnutú výlučne písomnú formu zmeny zmluvy, preukazuje aj uzatvorenie dodatku k zmluve o dielo zo dňa 16.12.2007, v ktorom bolo okrem toho uvedené, že cena je konečná a v žiadnom prípade sa nebude navyšovať. Uviedol, že ak medzi stranami nedošlo k písomnej zmene zmluvy čo do rozsahu a ceny diela, zo strany žalobcu nemožno s poukazom na zmluvné dojednania obsiahnuté v čl. III zmluvy v spojení s § 272 ods. 2 Obchodného zákonníka žiadať od žalovaných zaplataenie ceny za poskytnuté práce navyiac. Žalobcovi sa však nepodarilo preukázať ani existenciu akejkoľvek dohody o zmene diela/ceny, čo je nevyhnutným predpokladom pre aplikáciu § 549 Obchodného zákonníka, ktorým žalobca odôvodňoval svoj nárok. Žalobca nepredložil žiaden dôkaz, ktorý by nasvedčoval existencii dohody, čo i len ústnej, tvrdil, že v stavebnom denníku si zaznamenával všetky práce, ktoré realizoval "naviac", čo vyžadovala aj samotná zmluva o dielo, stavebný denník však súdu nepredložil, nemal ho k dispozícii ani znalec a žalovaní uviedli, že tento v živote nevideli. Posúdil ako irelevantné tvrdenie žalobcu, že zaplataenie zálohy v sume 4.979,08 eur dňa 22.12.2007 preukazuje existenciu dohody o prácach navyiac, keď na predloženom príjmovom doklade je uvedené, že sa jedná o platbu za obklady a dlažbu, t.j. za časť diela dohodnutého v zmluve o dielo. Žalobca ohľadom (ústnej dohody) medzi stranami neuviedol ani za akých okolností a kedy malo k takejto dohode dôjsť. Uvedený záver nevyvrátil ani svedok K., ktorý vo výsluchu spomenul drobné úpravy (vo vzťahu k pôvodnej projektovej dokumentácii), tieto sa však nemali týkať ani statiky či architektúry, a teda je zrejmé, že sa jednalo len o malé zmeny súvisiace s realizáciou diela v reálnych podmienkach, ktoré nemali dosah na rozsah diela. Uvedený predpoklad potvrdil aj žalovaný 1/, ktorý v rámci výsluchu uviedol, že navyše si so žalobcom dohodol vybudovanie dvoch strešných okien, stípu v detskej izbe a pódia pod posteľ. Ďalej uviedol, že žalobca by si mohol v prípade aplikácie § 549 ods. 2 Obchodného zákonníka uplatňovať len cenu zvýšenú s prihliadnutím na rozdiel v rozsahu potrebnej činnosti a v účelných nákladoch spojených so zmeneným vykonávaním diela, žalobca však v tomto smere neprezentoval žiadnu argumentáciu, nepredložil znalecký posudok o obvyklej cene prác "naviac" a z dokazovania znaleckým posudkom č. 39/2017 a z výsluchu znalca okrem toho vyplynulo, že pri vyúčtovaní prác v spornej faktúre žalobca ani nepostupoval v zmysle stavebného cenníka CENEKON, a.s., na základe ktorého bola určená cena diela (krycí list rozpočtu zo dňa 17.05.2012). Argumentáciu žalobcu nepovažoval za presvedčivú aj vzhľadom na to, že na jednej strane tvrdil, že faktúra č. 5/2008 bola vystavená len za práce navyiac, na druhej strane z dokazovania skôr vyplynulo, že časť sumy vyúčtovanej vo faktúre v sume 6.301,27 eur za obklady a dlažby bol žalobca oprávnený vyúčtovať ešte v zmysle zmluvy o dielo (výsluch znalca). Ak by žalobca žiadal vydať bezdôvodné obohatenie, jeho finančné vyjadrenie by muselo byť určené znaleckým posudkom, a nie spornou faktúrou. Žalobca nenavrhol nariadiť dokazovanie v tomto smere a zo znaleckého posudku č. 8/2014 vyplynulo, že žalovaní hodnotu (obvyklú cenu diela) preplátili, a teda ani v prípade konkludentného súhlasu žalovaných s prácami navyiac na ich strane by nemohla vzniknúť povinnosť tieto uhradiť a ani bezdôvodné obohatenie, pretože fakticky zaplatili za práce, ktoré boli dohodnuté a tak riadne plnili zmluvu, pričom žalobca taktiež neplnil bez právneho dôvodu. Poukázal na to, že primeraná cena diela podľa znaleckého posudku č. 8/2014 realizovaná žalobcom predstavuje

sumu 115.343,54 eur a žalovaní zaplatili žalobcovi až 148.186,37 eur. Taktiež bolo preukázané a potvrdil to aj žalobca, že práce na str. 8 a 9 znaleckého posudku žalobca nerealizoval, žalovaní si ich zabezpečili vo vlastnej réžii napriek tomu, že boli zahrnuté do rozpočtu ceny diela (neboli odpočítané, a to ani neskôr v priebehu realizácie diela).

K rozhodnutiu českého ústavného súdu sp.zn. US 1264/11, na ktoré poukazoval žalobca, uviedol, že názor českého ústavného súdu rozširuje výklad kogentného ustanovenia § 272 Obchodného zákonníka (ktorý je v SR totožný ako v ČR), a je nutné ho s poukazom na dominanciu Občianskeho zákonníka ako lex generalis vykladať v intenciách slovenského § 40 ods. 2 Obč. zákonníka, podľa ktorého sa písomne uzavretá dohoda môže zmeniť alebo zrušiť iba písomne. Oproti tomu český Občiansky zákonník umožňuje v § 564 v prípade vyžadovania písomnej formy zmeny zmluvy len na základe dojednaní strán obsah právneho úkonu zmeniť i v inej forme, pokiaľ to dohoda strán nevylučuje. Mimo uvedeného, gramatickým a logickým výkladom čl. III zmluvy o dielo dospel k záveru, že samé strany výslovne vylúčili inú než písomnú zmenu zmluvy o dielo, a to najmä pokiaľ ide o úpravu ceny alebo zmenu rozsahu diela. Konštatoval, že žalobca dostatočne neodôvodnil svoj nárok ani vlastnými skutkovými tvrdeniami a ocitol sa v dôkaznej núdzi, ktorú sa mu nepodarilo počas celého konania odstrániť. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 C.s.p. tak, že žalobca je povinný nahradiť žalovaným trovy konania v plnom rozsahu.

2. Proti tomuto rozsudku podal odvolanie v zákonom stanovenej lehote žalobca, žiadal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zmeniť a jeho žalobe vyhovieť v celom rozsahu a priznať mu nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%. Odvolanie odôvodnil tým, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Uviedol, že sa domáhal zaplattenia faktúry č. 5/2008 zo dňa 10.02.2008, vystavenej na sumu 705.807,70 Sk - po odpočítaní uhradenej zálohy zo dňa 22.12.2007 na sumu 555.807,70 Sk (18.449,44 eur), splatnej dňa 18.02.2008, pričom v samotnej faktúre bolo špecifikované, že sa jedná o fakturovanie navyše prác špecifikovaných v súpisoch, ktoré boli prílohou faktúry. Právnym základom bol zmluvný vzťah založený medzi stranami Zmluvou o dielo č. 3/2007 zo dňa 14.06.2007, predmetom ktorej bola "Novostavba rodinného domu - W." a poukázal na to, že ako zhotoviteľ si plnil svoje povinnosti riadne a včas, postupoval pri plnení diela v zmysle zmluvy, v súlade s časovým harmonogramom. Pôvodný termín dokončenia vnútornej stavby bol dojednaný na 08.12.2007, avšak vzhľadom na dojednané práce navyše sa termín posunul a uvedená časť diela bola dokončená dňa 22.12.2007. Okrem iných preukázaných skutočností je aj tento časový faktor jedným z dôkazov preukazujúcich jeho tvrdenie o dojednaní prác navyše, pretože z iného dôvodu by nedošlo k predĺženiu doby realizácie vnútornej / interiérovej časti diela. Je pravdou, že zmluvné strany neuzavreli žiaden písomný dodatok k zmluve o dielo, avšak z vykonaného dokazovania a aj z výpovedí sporových strán vyplýva skutočná realizácia navyše prác. V stavebnom denníku boli označené navyše vykonané práce výkričníkom, na boku zápisu, prípadne navrchu listu bolo uvedené "navyše práce". Je pravdou, že žalobca nedoložil stavebný denník do súdneho spisu, ale napriek uvedenému nevidí dôvod na spochybňovanie jeho existencie, keďže aj svedok W.. K. vo svojej výpovedi uviedol, že všetko sa zapisovalo do stavebného denníka a žalovaní mali priestor kedykoľvek doň nahliadnuť. Následne uviedol, že do súdneho spisu v rámci súdneho konania doložil stavebný denník, nie je si vedomý, že by stavebný denník chýbal a z opatrnosti je pripojený ako príloha aj k tomuto odvolaniu. Namietal, že súdna prax pripúšťa aj možnosť v určitých prípadoch platne zmeniť zmluvu o dielo ústnou dohodou zmluvných strán a poukázal na to, že žalovaní si vykonané navyše práce sami objednali, a preto sa nemôžu dovolávať neplatnosti ústneho dojednaní. Na základe Ústavného súdu ČR sp.zn. I. US 1264/11 je možné za dohodu o vykonaní navyše prác považovať aj ústnu dohodu zmluvných strán. Žalovaní potvrdili svoju vôľu prejavenu v ústnej dohode o prácach navyše aj tým, že uhradili zálohu v sume 150.000 Sk, ktorá bola odpočítaná z celkovej ceny faktúry č. 5/2008. Reálne vykonanie prác fakturovaných predmetnou faktúrou potvrdili aj žalovaní dňa 04.06.2014, keď na otázku, či boli vykonané práce a dodaný materiál tak, ako boli fakturované, uviedli, že áno, dodané boli, ale nesedí cena, nesúhlasili s cenami. S poukazom na § 549 ods. 1 Obchodného zákonníka namietal, že zmluvné strany sa môžu dohodnúť na rozšírení diela - vykonaním navyše prác aj bez určenia ceny, pričom cena bude primerane zvýšená na základe pôvodne dojednaných pravidiel určenia ceny. Poukázal na to, že jednotlivé ceny položiek tvoriacich požadované plnenie, nie sú povinne regulované, vyvíjajú sa voľne podľa situácie na trhu a v súlade so zákonom o cenách. Podľa vyjadrenia znalca v znaleckom posudku č. 39/2017 rozpočet bol spracovaný v súlade s právnymi predpismi a žalobca vo svojej výpovedi uviedol, že na navyše práce bola vykonaná kalkulácia v jednotkovej cene určenej v rozpočte za dielo. Nesúhlasil s tvrdením, že žalovaní dielo preplatili, pretože dojednanie cien za vykonané práce nepodlieha striktnnej regulácii, ale dohode zmluvných strán. Ďalej namietal, že konštatovanie súdu prvej inštancie v odôvodnení rozsudku, že určité položky, ktoré si žalovaní realizovali

na svoje náklady, neboli z ceny diela odpočítané, je v rozpore so zisteným stavom a v tejto súvislosti poukázal na výpoveď svedka W.. B. zo dňa 03.12.2014 a aj na svoju výpoveď, v ktorej uviedol, že nefakturoval položky, ktoré síce boli zahrnuté v rozpočte diela, ale nedošlo k ich dodaniu,

3. Žalovaní 1/ a 2/ vo svojom vyjadrení k odvolaniu žalobcu navrhli napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť a priznať im náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%. Súd prvej inštancie podľa ich názoru správne a úplne zistil skutkový stav veci a zistené skutočnosti správne vyhodnotil a posúdil. Skutočnosti uvádzané žalobcom v odvolaní sú právne irelevantné a nemajú žiadnu oporu vo vykonanom dokazovaní ani v zákone; žalobca neunesol dôkazné bremeno pre priznanie uplatneného nároku. Uviedli, že cena za dielo bola dohodnutá v zmluve o dielo v sume 5.858.613 Sk s DPH ako pevná a nemenná, stanovená bola na základe rozpočtu; k zmluve bol dňa 16.12.2007 prijatý stranami dodatok č. 1, predmetom ktorého bolo vykonanie vonkajších omietok na novostavbe rodinného domu v sume 213.538,60 Sk bez DPH, a teda celková cena za dielo v zmysle uvedeného dodatku bola dohodnutá na sumu 6.112.723,93 Sk, t.j. 202.905,26 eur. Následne zistili, že ich žalobca uviedol do omylu, pretože vykonanie vonkajších omietok na novostavbe rodinného domu v sume 213.538,60 eur už bolo započítané v pôvodnom rozpočte.

K žalobcom vystavenej faktúre poukázali na to, že zaplatili žalobcovi titulom ceny diela sumu 148.186,37 eur a bolo preukázané, že žalobca nevykonan na diele všetky práce, ktoré podľa zmluvy mal vykonať, ktorá skutočnosť vychádza zo zhodných tvrdení účastníkov konania a aj zo znaleckého posudku Ing. Martiny Grexovej zo dňa 15.01.2014 č. 8/2014 (žalobca na pojednávaní dňa 12.03.2014 uviedol, že práce a materiál uvedené na str. 8 a 9 posudku č. 8/2014 neboli z jeho strany dodané). Hodnota nerealizovaných prác na diele bola vyčíslená sumou 2.637.884,50 Sk, t.j. 87.561,72 eur, pričom táto hodnota vychádza z rozpočtu žalobcu. Žalobcovi preto v zmysle § 548 ods. 1 Obchodného zákonníka nevznikol nárok na zaplatenie uvedenej časti ceny za dielo. Vzhľadom na to mali zaplatiť za dielo sumu 115.343,54 eur, avšak zaplatili sumu 148.186,37 eur, t.j. o 32.842,83 eur viac ako bolo dohodnuté v zmluve. Predmetnou faktúrou žalobca vyúčtoval žalovaným práce navyiac, avšak nepreukázal oprávnenosť tohto nároku. Z faktúry je zrejmé, že bola vystavená v zmysle zmluvy. Žalobca nepreukázal, že by so žalovanými platne uzatvoril dohodu o zmene alebo rozšírení diela, keď pre takúto dohodu v zmysle § 40 ods. 2 Obč. zákonníka, ako aj samotnej zmluvy o dielo, bola potrebná písomná forma. Dohoda o zmene zmluvy nevyplýva ani zo zápisov v stavebnom denníku, na ktoré poukázal žalobca, žalovaní stavebný denník počas realizácie prác na diele k dispozícii nemali, a nevykonali v ňom žiaden zápis a ani svojím podpisom nepotvrdili akúkoľvek zmenu zmluvy. Žalobca stavebný denník počas konania na súde prvej inštancie nepredložil a jeho tvrdenia v odvolaní, týkajúce sa predloženia stavebného denníka do spisu, sú rozporné. Navrhli, aby odvolací súd na tento dôkaz neprihliadal, pretože nie sú splnené podmienky § 366 C.s.p. Rozhodnutie Ústavného súdu ČR sp.zn. I. US 1264/11 nemožno na daný prípad aplikovať z dôvodu iných skutkových a právnych okolností. Žalobca v konaní nepreukázal, že by došlo k uzatvoreniu akejkoľvek dohody o rozšírení diela a uzatvorenie takejto dohody nemožno odvodiť ani z toho, že zaplatili žalobcovi zálohu v sume 150.000 Sk, keďže túto zálohu uhradili v zmysle zmluvy, a to pred vyhotovením faktúry č. 5/2008 zo dňa 10.02.2008 a v čase vykonania tejto úhrady nemohli mať vedomosť, akú vyúčtovaciu faktúru im žalobca vystaví.

4. Odvolací súd preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v celom rozsahu a v medziach uplatnených odvolacích dôvodov, ktorými je viazaný (§ 379 § 380 ods. 1 C.s.p.), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 C.s.p. a contrario v spojení s § 219 ods. 3 C.s.p.) a viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 C.s.p.), dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

5. Súd prvej inštancie v prejednávanej veci vykonal dokazovanie v dostatočnom rozsahu, potrebnom na zistenie skutočností rozhodujúcich pre posúdenie dôvodnosti žaloby žalobcu, ktorou sa domáhal proti žalovaným zaplatenia sumy 18.449,44 eur s príslušenstvom na základe faktúry č. 5/2008 zo dňa 10.02.2008, vystavenej na základe zmluvy o dielo č. 3/2007 uzavretej medzi stranami dňa 14.06.2007, za vykonané práce navyiac. Vykonané dôkazy vyhodnotil v súlade so zásadou voľného hodnotenia dôkazov a jeho skutkové zistenia majú oporu vo vykonanom dokazovaní, keď vzal do úvahy všetky rozhodujúce skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov, z prednesov sporových strán a z obsahu spisu vyšli najavo. Vec posúdil správne po právnej stránke, keď na zistený skutkový stav aplikoval ust. § 272 ods. 2, § 263 ods. 1, § 536 ods. 1 a nasl. Obchodného zákonníka a dospel k správnym záverom, že pre rozšírenie rozsahu diela a navýšenie ceny za dielo v zmysle zmluvných dojednaní strán uvedených v zmluve o dielo v spojení s § 272 ods. 2 Obchodného zákonníka bola potrebná písomná zmena zmluvy, avšak žalobca nepreukázal existenciu akejkoľvek dohody medzi stranami o rozšírení diela, ani ústnej, čo je nevyhnutným predpokladom aplikácie § 549 Obchodného zákonníka, v zmysle ktorého by si mohol nárokovať len cenu zvýšenú s prihliadnutím na rozdiel v rozsahu potrebnej činnosti

a v účelných nákladoch spojených so zmeneným vykonávaním diela, avšak žalobca nepredložil ani znalecký posudok o obvyklej cene prác "naviac" a pokiaľ by žiadal o vydanie bezdôvodného obohatenia, jeho výška by musela byť určená na základe znaleckého posudku, v tomto smere však nenavrhol vykonať dokazovanie a správne tiež poukázal na to, že žalobca v danom prípade neplnil bez právneho dôvodu, ale na základe zmluvy o dielo. Svoje rozhodnutie súd prvej inštancie náležite odôvodnil v súlade s ust. § 220 ods. 2 C.s.p., keď uviedol dostatočné a relevantné dôvody, na ktorých založil rozhodnutie po stránke skutkovej, ako aj po právnej stránke a vysporiadal sa so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami podstatnými pre právne posúdenie veci, ako aj so všetkými relevantnými argumentmi sporových strán súvisiacimi s predmetom konania.

6. Z tvrdení žalobcu v konaní pred súdom prvej inštancie, ako aj v jeho odvolaní, vyplýva, že sa domáhal proti žalovaným zaplata zvyšku faktúry č. 5/2008 zo dňa 10.02.2008, po odpočítaní z celkovej fakturovanej sumy 705.807,70 Sk uhradenej zálohy žalovanými dňa 22.12.2007 v sume 555.807,70 Sk, t.j. sumy 18.449,44 eur, pričom predmetnú faktúru vystavil žalovaným na základe zmluvy o dielo č. 3/2007 uzavretej medzi stranami zo dňa 14.06.2007 podľa § 536 a nasl. Obchodného zákonníka, predmetom ktorej bolo zhotovenie diela, a to Novostavby rodinného domu M. W., podľa vypracovanej projektovej dokumentácie, za dohodnutú cenu diela ako pevnú a platnú po celú dobu výstavby v sume 194.470,32 eur s DPH, ktorá však bola navýšená o sumu 7.088,18 eur dodatkom k zmluve o dielo, uzavretým medzi stranami dňa 16.12.2007, t.j. na celkovú cenu diela v sume 201.558,50 eur. Predmetnou faktúrou žalobca vyfakturoval žalovaným naviac práce špecifikované v súpisoch priložených k faktúre. Na základe vykonaného dokazovania súd prvej inštancie správne konštatoval, že strany mali v zmluve o dielo výlučne dohodnutú písomnú formu zmeny zmluvy (čl. X bod 1 zmluvy) a najmä ceny (čl. III zmluvy), a preto v zmysle § 272 ods. 2 Obchodného zákonníka bola potrebná pre dohodu strán o rozšírení rozsahu diela a navýšení ceny za dielo písomná forma. K zmene zmluvy o dielo v časti rozsahu diela a ceny písomne uzatvoreným dodatkom medzi stranami nedošlo, ktorá skutočnosť nebola sporná. Nedôvodne žalobca s poukazom na rozhodnutie Ústavného súdu ČR sp.zn. I US 1264/11 namieta, že v určitých prípadoch možno platne zmeniť zmluvu o dielo ústnou dohodou zmluvných strán, a to aj bez určenia ceny, ktorá v takom prípade bude primerane zvýšená, keď v danom prípade žalobca nepreukázal žiadnym spôsobom ani existenciu ústnej dohody strán o rozšírení diela ako správne konštatoval aj súd prvej inštancie a okrem toho žiadnym spôsobom nepreukázal, že zvyšok fakturovanej sumy v uplatnenej sume 18.449,44 eur predstavuje primerané zvýšenie ceny diela vzhľadom na dohodnutý rozsah jeho rozšírenia. Ústnu dohodu strán o rozšírení diela nemožno vyvodzovať len zo samotného časového posunu realizácie časti diela, na ktorý poukázal žalobca v odvolaní, keď objektívne môžu existovať aj iné dôvody tohto časového posunu a žalobca v konaní nenavrhol ani žiadne dokazovanie, ktorým by bolo preukázané, že výlučne z dôvodu požiadavky žalovaných na vykonanie naviac prác by došlo k neskoršiemu dokončeniu diela a okrem toho z tejto skutočnosti nemožno vyvodiť ani konkrétny obsah prípadnej dohody o rozšírení diela.

7. V konaní nebolo žalobcom preukázaná ani skutočná realizácia naviac prác, ako tvrdí v odvolaní, a to v rozsahu zodpovedajúcom žalovanej istine, ako cene primeranej. Žalobca v tomto smere poukázal v odvolaní na výpovede žalovaných 1/ a 2/, ktorí na otázku, či boli vykonané práce a dodaný materiál tak, ako boli fakturované, odpovedali, že boli dodané, ale nesesí cena, resp. nesúhlasili s cenami, z čoho vyplýva, že na základe týchto výpovedí žalovaných žiadnym spôsobom nebol preukázaný najmä rozsah, v akom mali byť naviac práce vykonané, a tiež primeranosť ceny tomuto rozsahu. Žalobca poukázal na vyjadrenie znalca v znaleckom posudku č. 39/2017, že rozpočet bol spracovaný v súlade s právnymi predpismi, ktorá skutočnosť však nepreukazuje dôvodnosť žalobcom uplatneného nároku, keď znalec vo svojej výpovedi v konaní pred súdom prvej inštancie uviedol, že nemožno určiť, kto jednotlivé práce realizoval; k otázke, či boli uskutočnené stavebné práce obsiahnuté v súpise prác k predmetnej faktúre uviedol, že pravdepodobne realizované boli, ale z obhliadky to nebolo možné objektívne zistiť u všetkých položiek a takisto nie je možné zistiť rozsah všetkých prác; ďalej uviedol, že práce podľa súpisu k tejto faktúre boli z časti nad rámec zmluvy a z časti boli predmetom diela, nejaké práce naviac, neboli odsúhlasené, ale nevie to posúdiť, neobdržal žiadne doklady a stavebný denník mu nebol predložený. Na otázku, či boli správne ocenené práce obsiahnuté v súpise prác k faktúre uviedol, že z pohľadu Zákona o cenách boli dodržané podmienky tvorby ceny, avšak tieto neboli nacenené v súlade s cenníkom stavebných prác CENEKON, a.s.. Keďže ani znaleckým dokazovaním nebolo možné zistiť presný rozsah prác realizovaných žalobcom ako naviac práce a vzhľadom na to ani primeranosť ich ceny, ktorá nie je ani v súlade s cenníkom stavebných prác CENEKON, a.s., pričom ani nie je zrejmé, ktorým konkrétnym fakturovaným naviac prác predmetnou faktúrou by mala zodpovedať žalobcom uplatnená suma 18.449,44 eur ako cena primeraná rozšíreniu diela oproti pôvodnej zmluve spolu s dodatkom č. 1 k zmluve, keď predmetnou faktúrou boli fakturované aj iné práce,

ktoré už boli žalovanými uhradené zálohovo v sume 555.807,70 Sk, odpočítanej z celkovej fakturovanej sumy. Žalobca v odvolaní tvrdil, že vykonané naviac práce boli označené v stavebnom denníku, avšak stavebný denník nepredložil, čo vyplýva aj z vyjadrenia znalca.

8. Správne preto súd prvej inštancie konštatoval, že žalobca nielenže neunesol dôkazné bremeno, ale ani povinnosť tvrdenia, pričom aj v jeho odvolaní sú uvedené rozporné tvrdenia týkajúce sa predloženia stavebného denníka. Na žalobcom predloženú časť stavebného denníka k odvolaniu, keď žalobca nepreukázal splnenie niektorej z podmienok uvedených v § 366 C.s.p. pre uplatnenie tohto dôkazu, ktorý nebol predložený v konaní pred súdom prvej inštancie, nemožno prihliadnuť v odvolacom konaní.

9. Vzhľadom na uvedené odvolací súd dospel k záveru, že obsah odvolania žalobcu nie je spôsobilý spochybníť správnosť záverov rozsudku súdu prvej inštancie z hľadiska odvolacích dôvodov výslovne v ňom uvedených, pričom ani v odvolacom konaní neboli zistené také nové rozhodujúce skutočnosti alebo dôkazy, ktoré by mali za následok zmenu skutkového stavu, alebo by spochybňovali správnosť právnych záverov, na ktorých súd prvej inštancie založil svoje rozhodnutie.

10. Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 a 2 C.s.p. ako vecne správny potvrdil.

11. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 C.s.p. tak, že žalovaní 1/ a 2/, ktorí mali úspech v odvolacom konaní, majú spoločne a nerozdielne nárok na náhradu trov odvolacieho konania proti žalobcovi v celom rozsahu.

12. Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.). Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b). Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.). Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je dovolateľom

fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, alebo ak je dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C.s.p.).